

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje årg.

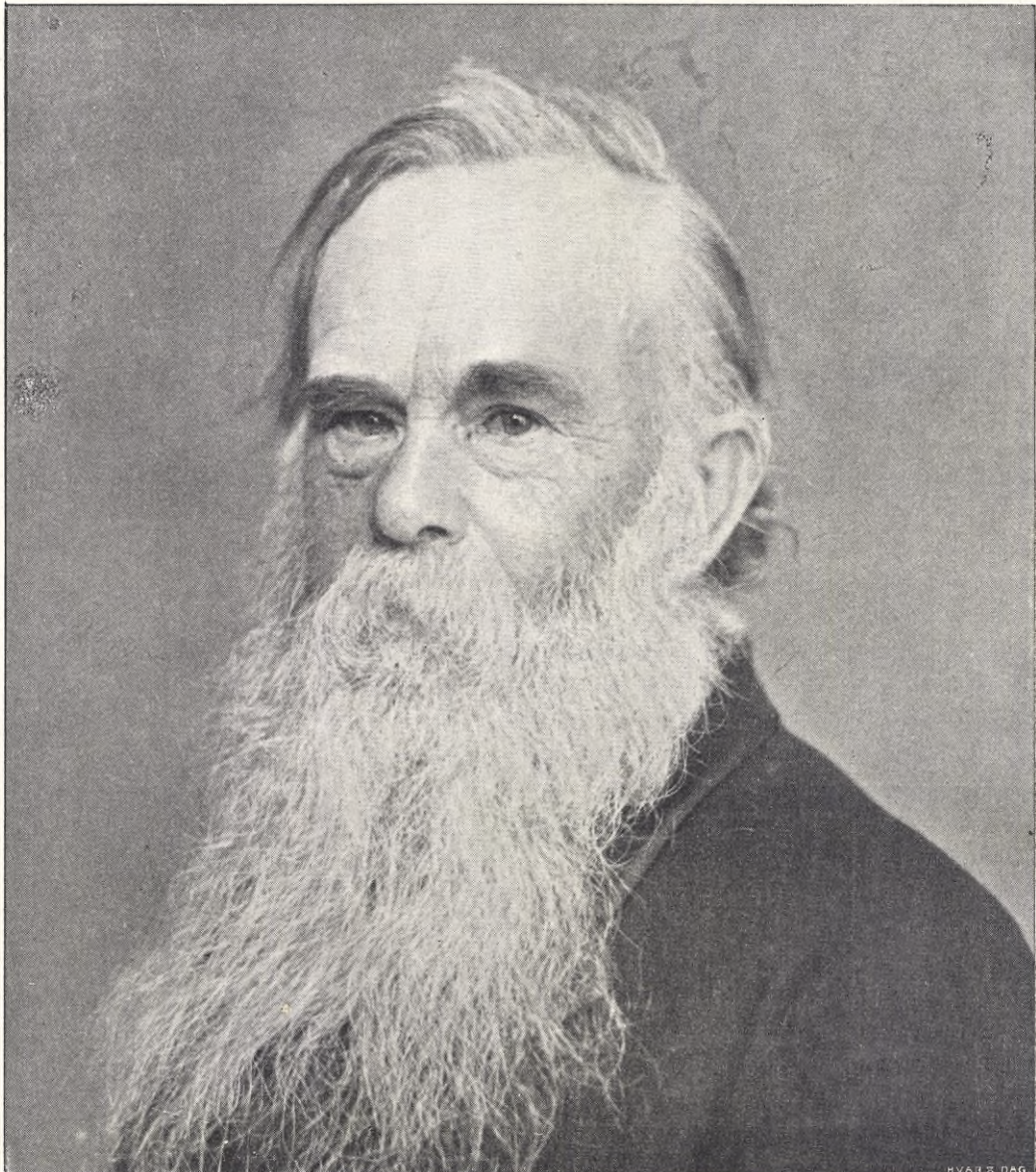
Den 8 Juni 1902

N:o 36

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Bengt Nordenberg* (med 2 illustrationer). *Gokelin-utställningen i Stockholm* (med 7 illustrationer). *Bynden. Originalberättelse för HVAR 8 DAG.* »*Boraren från Calais*» (med 1 illustration). *Konung Oscars senaste besök i Honnef* (med 2 illustrationer). *Presidenten Loubets besök i Kysland och Danmark* (med 5 illustrationer). *I nya Upsala* (med 5 illustrationer). *Den danska litterära Grönlandsexpeditionen* (med 1 illustration). *Krigsministern på inspektionsresa* (med 1 illustration). *Apropos kapp-löpningarne å Lindarängen den 1 juni* (med 8 illustrationer). *Veckans porträttegalleri* (med 32 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

Efter fotografi.

BENGT NORDENBERG.

BENGT NORDENBERG.

Den 22 sistlidne april fyllde den kände »Düsseldorfare» Bengt Nordenberg 80 år. HVAR 8 DAG har på begäran fått låna hans fotografi från den tyska konstnärstaden — från Düsseldorf, dit Bengt Nordenberg anlände för femtioett år sedan och som han sedan dess varit trogen!

Nordenberg är torpareson från Gemsjö socken i Blekinge. Fadern hette Nord. Att rita och måla var Bengts vurm allt ifrån barndomen. Vid tolf års ålder kom han i lära hos en mästare i Sölvesborg och blef sju år därefter gesäll. Han for sedan omkring på landsbygden som praktiserande målare, och på det förtjänade han pänningar. 1843 kunde han ändtligen kosta på sig att resa till Stockholm, där han blef elev i Konstakademiens principskola. Men snart var det ebb i kassan, och N. måste igen i tre års tid bli »plankstrykare». 1846 återgick han till akademien, där han snart deltog i pristävlingarne. 1850 utställde han en hel mängd taflor, och följande års höst reste han till Düsseldorf, där han först fick Hildebrandt och sedan Tidemand till lärare. Nordenberg uppehöll sig såsom innehafvare af ett statens resestipendium åren 1857—59 i Paris, Rom och Neapel samt har företagit några kortare studieresor i fäderneslandet — hvaraf en Dalafärd år 1853 blef af inflytande på hans alstring — men eljes har han, som sagdt, varit gamla Düsseldorf trogen.

Nordenberg var i sin ungdomstid icke blott Tidemands elev, utan äfven hans biträde. Tidemand fick nämligen ofta beställningar på reproduktioner af sina taflor och lät då sina biträden teckna figurerna och anlägga färgerna, hvarpå han själf må-

lade igenom det hela. (Man torde erinra sig, att de klassiska målarna gjort på samma sätt!) Nordenberg var honom behjälplig härmed — och det är klart, att han, hvilken alltså lärde sig Tidemands hela arbetsmetod och dessutom för sin egen del hade samma ämneskrets, skulle i åtskilligt bli en ny Tidemand.

Detta hindrar emellertid icke, att Bengt Nordenberg är en i genren framstående målare. »Alltid är han en älskvärd, flärtlös berättare», har det med största skäl blifvit sagdt om honom. Och vidare: »Tiondemötet betecknar höjdpunkten af hans förmåga. Med sina roliga typer — — — — — berättar taflan, lika åskådligt som hemtrefligt om seder och bruk i Skåne i den gamla, goda tiden, då det härskade idel välmåga och belåtenhet, ej endast hos dem som mottogo tionde, utan äfven hos dem som gäfvö af godt hjärta. Liksom allt i denna tafla andas frid och trefnad, så gör den också intryck af osökt, rättfram naturlighet i skildringen.» — — —

I våra dagar, då dekorativ konst och konstindustri fått ett så stort rum, bör man icke glömma, att Bengt Nordenberg redan vid tjugo års ålder förstod att till deras värde uppskatta allmogens väfnader, söm- och träarbeten, att han sedan ungdomen trott på en svensk konststil! Mycket af hvad ynglingen hoppades i den vägen, har gubben fått se gå i fullbordan.

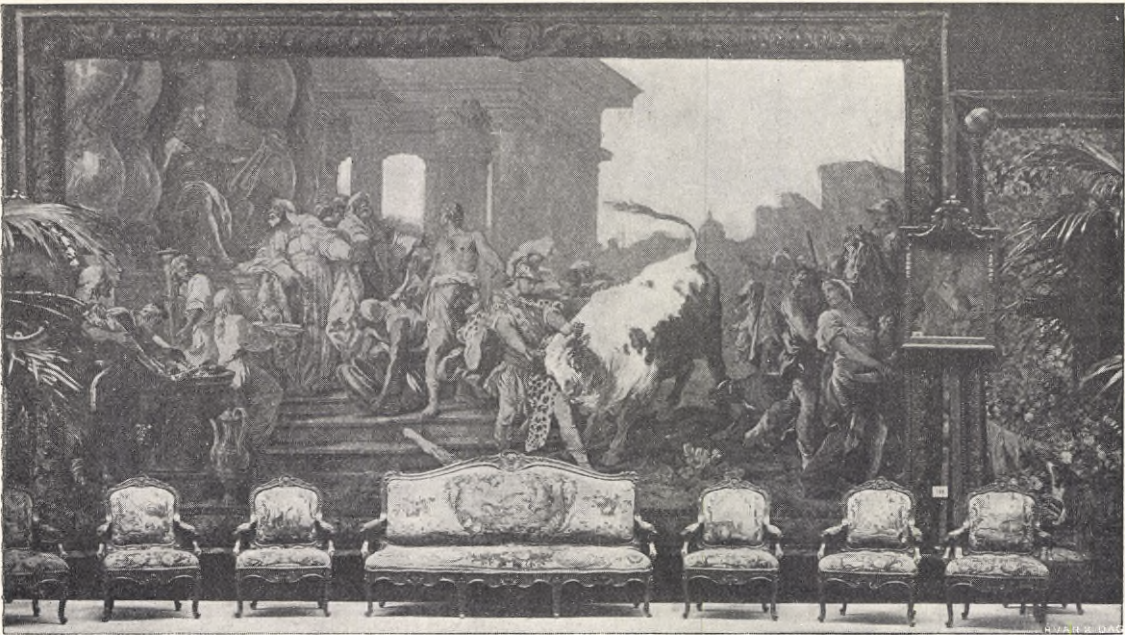
Den gamle konstnärens hälsotillstånd är nu mera icke det bästa. Penseln rör han knappast mera. Hans dagsverk är fyllt och väl fyllt.

»TIONDEMÖTET», oljefärgstafla af Bengt Nordenberg (1865). Finnes å Nationalmuseum.

GOBELIN-UTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM.

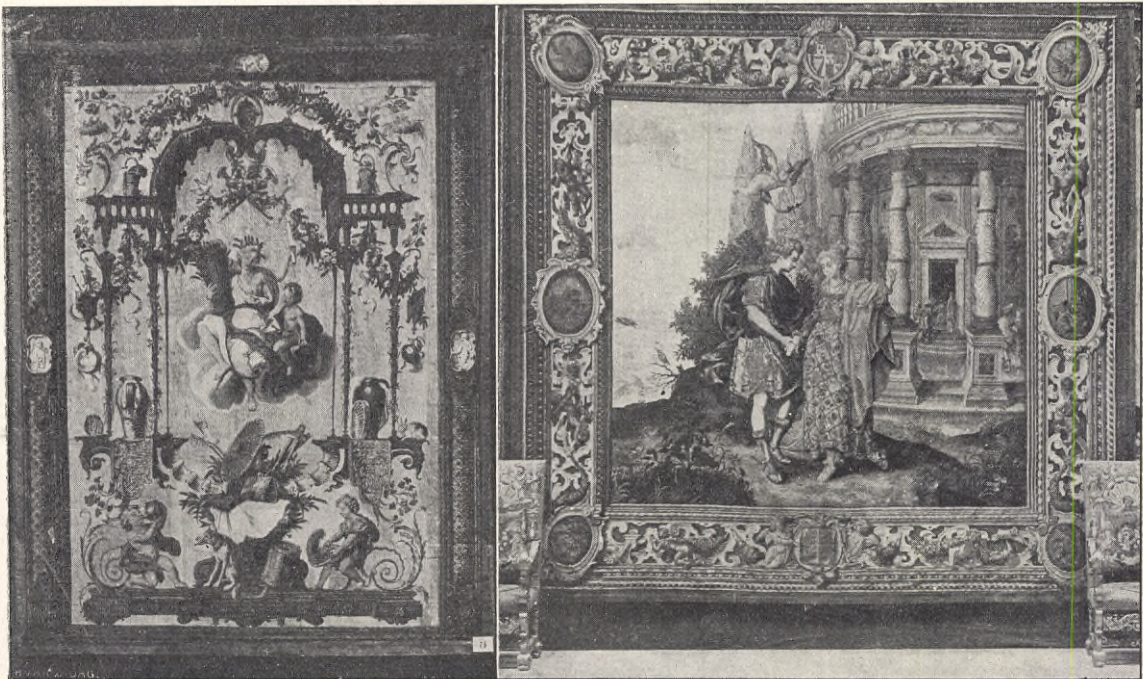
Efter fotografier för HVAR 8 DAG af L. Philipson, Stockholm.

THESEUS TÄMJer DEN MARATHONISKE TJUREN OCH ERBJUDER HONOM SOM OFFER ÅT APOLLO.
Gobelinsfabriken i Paris 1779. Skänkt till Gustaf III vid hans besök i Paris 1784. K. husgerådskammaren. Drottningholms slott.
Möbeln: Scener ur Lafontaines fabler. Beauvais 1700-talets förra hälft. Nordiska Museet.

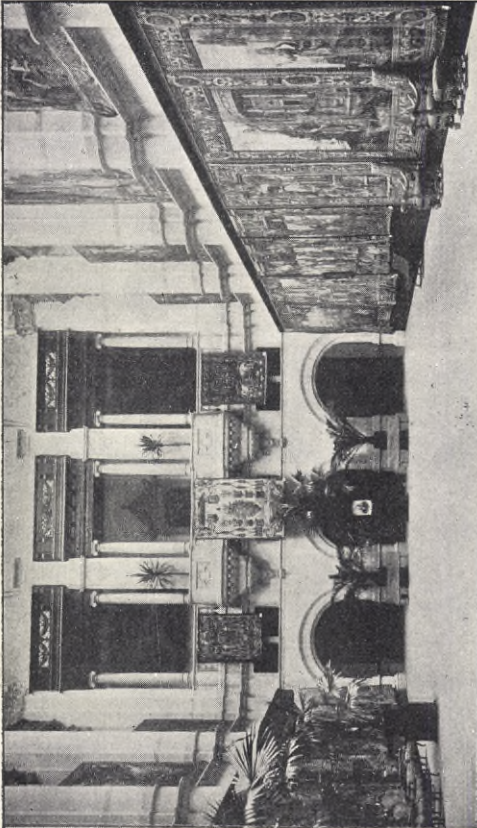
En utställning af äldre och nyare väfnader — »gobeliner» kallade i dagligt tal, ehuru detta egentligen är namnet endast på de från den be-

kanta stora franska vid Paris belägna fabriken kommande produkterna — har öppnats i Nordiska museets inom ett eller annat år färdiga ståtliga

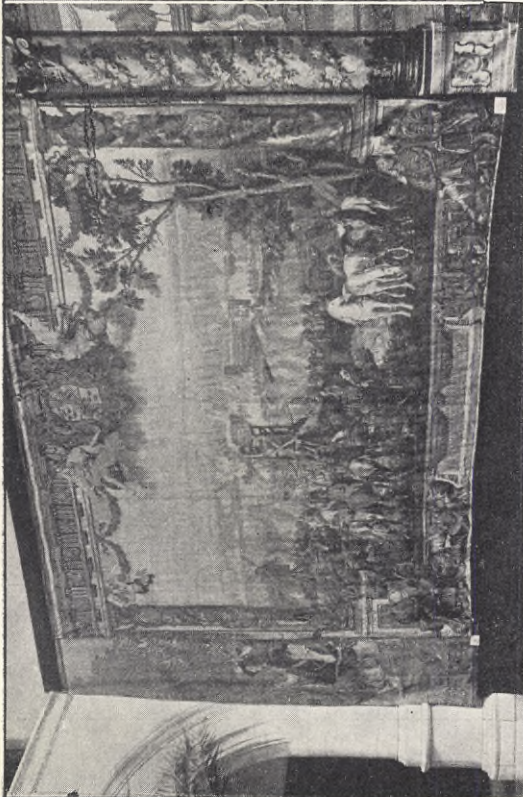
CERES-HÖSTEN af Sonet. Väfd vid gobelinsfabriken i Paris. Tillhör K. Husgerådskammaren.

HERO OCH LEANDER MÖTAS UTANFÖR CYTHERES TEMPEL.
Fabriken i Mortlake, England, 1600-talets början. Bröllopsgåva till Karl X Gustaf. Drottningholms slott.

Öfre bilden: INTERIÖR AF NORDISKA MUSEET med utställningen af vädda tapeter.

Nedre bilden: HÄSTBEKLÄDNAD, SOM TILLHÖRT GUSTAF II ADOLF. Vård i Deit 1621 af Aerts Spierinck, K. Liffus-kammareti.

Öfre bilden: BELÄGRINGEN AF MALMÖ (Karl XI:s bataljer), värd af Ph. Behagle 1699. K. Husgerådskammaren.

Nedre bilden: PARTI AF VÄNSTRA GALLERIET, MED »KONG SIGURDS REISE TIL JORSAL», efter teckning af Gerhard Munthe värd a det norske billedväveri 1900. Kristiania slott med flere.

nybyggnad på Djurgården. Expositionen har anordnats af intendenten för konungens konstsamlingar, dr John Böttiger, särskildt framstående på konstvärfveriets område och hvilken räddat många gamla väfnader af oskattbart värde från förstörelse. Ty för icke så länge sedan hände det, att man i sin okunnighet klippte sönder och använde gobelinväfnader till mattbitar och skurtrasor!

De olika numren på den verkligt storartade utställningen förskrifva sig från många håll, såsom k. husgerådskammaren, Nordiska museet själft, men äfven från privatpersoner, i främsta rummet de högedliga besittarne af de stora godsen. Dr Böttiger har utgifvit en förträfflig kulturhistorisk katalog till den ovanligt intressanta expositionen.

I.

Landsvägen går fram genom en skogig ängd. Den är täckt med lös, finkornig, gul sand och rullsten, som doft stöter mot fordonets hjul, men sjunker undan för dess tyngd. Hjulen sjunka djupt ner däri, hästen har tungt att draga, därför går det långsamt fram, blott fot om fot, och ljudet af hofvar och hjul är dämpadt, så dämpadt som om allt ginge på en mjuk matta. Endast ett lätt frasande försöker att störa stillheten, men snart dör det inne bland stammarna och når inte fram till det tvärbanta, höga, kala berget, som till höger gråbrunt och dystert höjer sig högt öfver trädtopparne upp mot den djupblå skyn. Endast då och då kommer någon där förbi. Det är en och annan bonde från de ofvanför belägna byarne, som kommer med ett lass bräder från sågverket en half mil därifrån, nere vid elfven. Det är ett och annat lass mjöl, som de närmast boende bönderna ansett bäst att ta från kvarnen, också där nere. Fotgängarne komma sparsamt, beroende på de långa hållen. Det är hvilade och ro öfver allt, djup ro, där suset i granarna smeker och lugnar.

Till vänster, på andra sidan diket, löper en gammal grå gårdesgård, betäckt med lufskägg och gul laf. Här bruka småfoglarna bygga sina reden. Ett snår af unga granar hjälper den att stänga för. Det glesnar så småningom längre fram, men blir i stället desto högväxtare, till slut blir det en rad högstamiga granar, bakom hvilka ängsgrönska ljusare skymtar och till sist springa de i sär. Då ser man från vägen inkörsallén och den två våningar höga gula herrgården med sitt svarta papptak, sina hvita fönsterlister och sina två flyglar.

Vangsta ligger högt uppe på en slutning af ängar mot en djup bäckdäld. Till höger om gården, ifrån landsvägen räknadt, ligga de långa uthuslängorna, som sluta med tvänne gulgrå halmstaccar, där ägorna i vida fält taga vid, dock från landsvägen åter skyddade genom smala, delvis afbrutna band af tall och gran, mest gran. Och sen tar åter skogen vid, sjumila lång, går berg upp och berg ner, springer isär kring myrar och sjöar, öppnar sig här och där i gräsbevuxna gläntor, där små bergbäckar, klara och ormbunskantade, sorla fram, ända ut till hafvet.

Men det vackraste af allt är ändå promenaden nedanför gården utefter ån. Här hänga stora alar sina mörka grenverk som tak öfver den lilla strandstigen. De spegla sig i det mörka, djupa vattnet med små, blänkande hvirvelpropor här och där, ty strömmen är stark. Det susar i träden. Nej det är bruset från fallet, som bäcken gör en liten bit längre ner. Här är det som om träden inte vågade sig ända ner till strandbrädden, eller är det blott för att solen skall få verka i hela sin styrka och glans? Just där bäcken gör ett vackert hopp på flera meter, skummar, kokar och fräser, ligger en liten låg strandäng med ranunkler och vildviol. Se, nu kommer solen skjutande ur ett stort, hvitt sommarmoln! Ången ljusnar, ranunklerna blänka, skummet i fallet gnistrar som safirer, smaragder, rubin, turkos. Det susar och brusar, och det gamla förfallna kvarnverket på andra stranden med sitt trasiga hjul och sina mosskantade gluggar tyckes drömma öfver någon trolsk och underlig saga till melodierna från fallet och den brant uppåtstigande granskogen där ofvanför. Och så har den legat och drömt i många långa år, från den tid, då farfar och farmor voro unga. Det var då som Vangsta gård såg sina minnesrikaste dagar. Och viljen i lyssna,

skall jag tälja eder en saga, som jag själf en ljuslett sommarnatt uppfattat den, då jag med benen dinglande öfver den gamla kvarnens hjulhus satt och kastade efter öringarne och harren.

II.

På den tid, då denna historia tilldrog sig, ägdes gården af Erik Krycke, en gammal man, som stundom var hänvisad till kryckan och hvilken talförmåga lidit men af ett svårt slaganfall. Men under de hvita buskiga ögonbrynen kunde ännu de mörka, underliga ögonen flamma, då någon gjorde honom emot. Erik Krycke till Vangsta hade haft ett hetsigt lynne i unga dagar, och det lynnet hade han låtit gå i arf till sin enda dotter.

Hon var vida omkring beryktad för sin skönhet och sitt goda hufvud, men man drog sig för henne. Då »fröken på Vangsta», lång och smärt och ståtlig, kom susande på fadersnildaste rindhäst utefter landsvägarne, med brand i blicken, näsborrarna vidgade och munnen hårdt hopknipen, då tyckte man att det låg för mycket af karl hos henne. Den som hon en gång blir kär i, den får allt veta att han lever, menade man. Vidare brukade hon läsa sådana där böcker, som man ej gärna ville släppa i en ung flickas hand och yttrade sig ofta om saker och ting, som kommo människor att häpna och tiga. Om fröken på Vangsta också retade nyfikenheten och man gärna, så gärna skulle ha velat komma henne nära, så höll man sig ändå på behörigt afstånd. Man var rädd för de där stora, svarta ögonen, som kunde se så hårdt och kallt, nästan med förakt. Och ingen hade sett dem vekna. Jo, så ofta hon såg på sin stackars ofärdige far, fick hon alltid någonting så varmt och vackert i blicken, det var nästan som om en mor sett på sitt barn. Honom älskade hon varmt och innerligt, och ändå hade han aldrig i sin krafts dagar visat sig så särdeles klemig och mild mot den uppväxande dottern.

Erik Krycke hade som ung jägmästare kommit dit i trakten med en fäderneärfd förmögenhet på fickan. Han köpte Vangsta i förfallet skick och reparerade gården. Han utvidgade odlingarne med sällspord kraft och dristighet och hade fått bo tämligen ensam på sin ensamt belägna gård, ty man drog sig för hans tunga och hans obändiga lynne. Men det gick också berättelser om att ett lif bort på Vangsta ej hört till ovanligheterna, åtminstone se'n hans hustru dog. Hon hette Magnhild liksom dottern, men hade varit ljus och sällspordt blid.

Godset hade under Erik Kryckes förvaltning blifvit ett af de vackraste i trakten, han kunde i sanning kalla det för en vacker lifsgärning. Och nu... ja, nu var han orkeslös och måste låta det öfvergå i andras vårdande händer, lämna det åt andras omtanka och omsorg. Han skaffade sig en förvaltare, hvilkens arbete han öfvervakade från dikesrenarne, så ofta han kunde röra sig fram. Men nu började också blicken försvagas, han kände, att aftonen var nära. Om han ändå haft en son i stället för en dotter... Men godset och gården, som han själf älskat så högt, uppfostrat som sitt barn, det fick inte gå ur hans släkts händer, det fick inte... I värsta fall finge han testamentera det till Alvar Krycke, hans brorson och nuvarande förvaltare, mot att han sörjde för Magnhilds framtid och gaf henne hemgift då hon skulle gifta sig... Gifva sig? Hon blef nog aldrig gift, men om... hvarför inte då lika gärna med... På det sättet kom ju godsets herre ändå

att heta Krycke, och Magnhild... Det var ju också en tanke.

Nu hade han i den ljumma sommarkvällen, insvept i sin filt, setat och sett på hur solen dalade och kom bergen att afteckna sig mot hvarandra i mörkröda och djupblå dagar. Med en smärtsam ansträngning böjde han sig fram och ryckte i den klocksträng, som man för hans skull ledt dit ut och tömde det glas som stod på bordet bredvid honom.

»Bed Magnhild komma hit!» sade han till den utträdande jungfrun. »Hälsa, att jag har någonting att säga henne!»

Fröken på Vangsta kom ut till den gamle, klädd i riddräkt och en mjuk, svart filthatt, hvori några röda fjädrar trotsigt svajade.

Med några raska steg var hon hos honom och tog häftigt hans hand som han med en grimas åter drog till sig. »Så, så», muttrade han, »kan du då aldrig lära dig, Magnhild, att jag inte tål vid en sådan där vild framfart.»

»Kära far, förlåt mig!» bad hon, och något ängsligt kom i hennes ögon. »Far, du har väl inte blifvit sämre?»

»Åh nej, åh nej, låt vara!» muttrade den gamle.

Hon ljusnade igen och skalken kom de mörka ögonen att glänsa. »Hvad har du där, far? Är det så där man följer doktors ordinationer», sade hon pekande på glaset.

Han såg på henne med en blick och granskade henne uppifrån och ner. Hon började skratta, men då hon såg honom rynka ögonbrynen, afbröt hon honom innan han hann säga något.

»Åh, kära far, jag vet, att du inte tycker om mina ridklädnings, men doktorn har ju sagt...»

»Ja, ja», knarrade Krycke, »men jag har sagt dig, att det inte anstår en ung dam att komma flygande som en vilde på en galen häst i backarne. Hur gammal är du, Magnhild?»

Hon lade sina händer på hans knän och ville seende honom in i ögonen säga något. Han sköt undan dem med en grimas och yttrade knotande: »Aj, aj, du gör mig illa, hör du. Magnhild, du är tjugotvå år gammal nu, och det vore verkligen på tiden, att du på allvar började tänka på hvad som anstår dig och hvad som är dina plikter. För resten känner jag, att det är slut med mig snart. Har du nånsin tänkt på ett sedan?»

»Åh far, så du kan tala!» utbröt hon och lade häftigt sina händer på hans skuldror.

Han drog sig stänkande ifrån henne: »Aj, aj, att du då aldrig kan tänka dig för en smula! Men det har du aldrig gjort, det skall du väl aldrig komma att göra. Har det nånsin fallit dig in att tänka, hur det skall bli med dig och gården, då jag faller ifrån? Jag bara frågar. Ja, ja, gif mig nu ett ärligt svar, man gör ju ett testamente utan att genast tänka på döden.»

Hon såg länge framför sig med hårdt rynkade ögonbryn, så sade hon sakt och tveksamt: »Egendomen är ju värd mycket pengar och... vi få väl sälja den, far... på räntorna kan jag nog lefva.»

»Nej, det är det du inte får», for han ut. »Säljer du gården är du olycklig. Åh, jag skall allt ordna så att eigendomen aldrig kan komma ur en Kryckes händer, så länge en enda af släkten lefver. Och hur tänker du nu bete dig?»

»Jag skall behålla den själf, far, och med Alvars hjälp så... Du vet ju hur pålitlig och duktig han är...»

Den gamle teg länge och lät sina blickar gå

långt ut öfver vidderna, där himmelen blef allt mörkare, likt blod, medan skuggan föll öfver skogar och berg. Så suckade han och sade mera veckt än man var van: »Ser du, Magnhild, du och den här eigendomen, ha varit det enda som jag älskat sedan mor gick bort, därför tycker jag, att du och den skola vara oupplösligt förenade. Du skall aldrig släppa den ur dina händer, lofva mig det, och då du gifter dig...»

»Åh, det har ingen fara, far!» utropade hon muntert, men han tystade henne med en vink af handen.

»Tyst barn, sådant där vet jag bättre om än du! Därför, lofva mig nu, som du skulle lofva det åt en döende! Lofva mig, att du aldrig gifter dig med någon annan än en Krycke!»

Hon reste sig häftigt och såg sin far spändt in i ögonen. »Hvad menar du, far?» frågade hon.

»Alvar är en bra karl... ser du, jag tycker mycket om Alvar och...»

»Har han föreslagit det där själf?» for hon ut.

»Nej, nej, för ingen del, kan du väl begripa. Men ser du, du skulle aldrig kunna göra vägen för mig så lätt till grafven, som om jag visste att ni båda vore förenade. Att Alvar inte har något däremot, det vet jag...»

»Hur kan du veta det, far?»

Den gamle log ett sardoniskt löje:

»Åh hvarför tror du han nu i ett par dagar hållit på att rödja upp utsikten utanför ditt fönster med mera i den stilen?»

Häftigt vände hon sig om och gick med sammanbitna läppar bort till klocksträngen. Då jungfrun åter visade sig i dörren, sade hon hårdt och kallt: »Hälsa förvaltaren, att jag tackar honom för hans omsorger för min skull, men att jag helst ser att jag själf får an hålla honom om det, när han nästa gång tänker hugga upp utsikter!»

Men då kom det lif i den gamle. »Halt, halt!» ropade han till jungfrun. »Den hälsningen behöfs inte, än är det väl jag som befaller, vill jag hoppas.»

Då smög hon sig ödmjukt intill honom och kysste hans hand. »Förlåt, far, jag är så ond och dålig!» Och då han sakt smekte hennes mörka, mjuka hår, hviskade hon: »Aldrig, aldrig gifter jag mig, men jag lofvar att i öfrigt handla som du önskar.»

Då drog han henne intill sig och kysste henne på pannan.

III.

Då nästa vår kom, började det lida mot slutet för gamle Krycke. Ansiktet blef allt mer blekt och infallet och de magra händerna blefvo allt mera skälfvande på stolens armstöd. I den gamla salen med de breda, nötta golffiljorna och den gammalmodiga kristallkronan i det låga taket, där fick han nu en älsklingsplats i sin rullstol. »I den här gamla hvilstolen dog min far, i den skall också Erik Krycke sluta sina dagar», plägade han säga, och så nickade han allvarligt med det gamla, fina, hvithåriga hufvudet och lät blicken stå som långt, långt ut i ett fjärran.

Vid ena hörnfönstret satt han nästan dagen i ända, och mellan de hvita spetsgardinerna stod klaraste solgull öfver bristande syren, och längst nere under backslutningens grönska låg än, fallet, granskogen, som ömsom drömde allvarliga tankar, ömsom logo under en vårlblå himmel. Det var en härlig syn för en man, som snart skulle lämna det jordiska. Och kom dottern in då såg han all-

tid dit ut och låtsades som om han ej hört henne komma.

»Ja, ja, nu går gamle Krycke snart bort, och då...»

Hon kunde gå fram och smeka honom, tigga och bedja honom med ögonen, men han såg aldrig åt henne. Han satt där så stel och kall, tog modet af henne med sin envisa tysta fordran. Han var ju den ende hon hade att luta sig till, han var ju den ende hon älskade... Den andre, Alvar? Åh, hon hatade, hatade honom så. Och tårar hade han kostat henne... Gamle, gamle far med sin envisa bön!

Då var det en dag, då narcisserna började bryta den gulbruna hinnan i sina knoppar. Ute i trädgården stod Magnhild i sin svarta dräkt lutad öfver en af de pensékantade rabatterna för att se på vårens arbete. Lång och smidig och smärt var hon, och de uppstrukna klädningsärmarna lämnade hennes bländhvita armar bara halfvägs upp till armbågen. Hon var själf lik den vår, då syrenerna blomma och narcisserna gå ur knopp.

Det var nog också med samma tankar Alvar Krycke betraktade henne, där han satt på en grönsoffa dold af några idegranar och dāsade öfver cigarren och tidningarna som kommit för dagen. Nu satt han och betraktade henne med ett egendomligt leende, tills han blef mer och mer magnetiserad, reste sig, samlade ihop tidningarna, som han stoppade under armen, och långsamt gick fram emot den nedböjda kvinnogestalten, försiktigt stigande så, att ej gruset skulle knarra under hans fotsteg i sandgången.

På några få stegs afstånd ifrån henne blef han stående och betraktade henne med samma leende, som nyss under idegranarne; till hälften ironiskt gäckeri, till hälften också som om han känt en smärta, som han ville dölja... Ja, vid alla gudar var hon inte härlig där hon stod, någonting af Diana i kroppens smidiga böjning. Och de hvita armarna sen, och det mörka mjuka håret! Åh, han hade allt känt kvinnor i sina dagar, innan han kom som fånge på Vangsta, Alvar Krycke, men en sådan. Aldrig! Han visste att hon en gång skulle kunna älska, djupt, med kropp och själ, inte som de fort slocknande små vackra teatereldar, han mött ute i lifvet, nej, som en stor blommande våld, tänd af ett äkslag. Och hvilka möjligheter funnos ej hos henne att göra det, som han drömt om, ljust och vackert, hemmet! Hon skulle kunna vara så stark, men hon skulle vara så vek, på samma gång, då hon en gång vaknade. Den som skulle väcka henne, han... Och hon var inte som någon annan kvinna.

Alvar Krycke kom från utländska läroanstalter direkt upp till Vangsta för att hjälpa sin farbroder att sköta gården, den som en gång borde bli hans arf. Därpå hade den gamle många gånger häntydtt för honom. Han hade aldrig egentligen haft något hem, ty han och hans bror blefvo vid spåda år föräldralösa, sen hade de fått växa som vildplantor i andras vård, tills de skildes af olika öden.

Och nu hade Alvar Krycke fått sitt hem hos farbrodern, nej, inte ännu, men kanske skulle han få det, det berodde på henne. Gifva sig? Han hade så många gånger frågat sig detta förut och alltid svarat sig själf med en ryckning på axeln:

»Nej, inte ännu!» Men nu, ja nu visste han, att det endast kunde bli hans lycka. Och lyckan det var Magnhild där framme.

(Forts.)

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

Et bland den store franske bildhuggaren *Rodin's* världsberömda mästerverk är gruppen »De tappra borgarne från Calais», hvilken framställer ett dramatiskt ögonblick i staden Calais' historia. År 1347 kapitulerade staden efter 11 månaders belägring af engelsmännen. På sin drottning's förbön skonade kung Edvard III invånarne under vilkor att stadens 6 förnämsta borgare skulle, iklädda botdräkt med rep om halsen, utlämna stadens nycklar. Dessa sex borgare har Rodin framställt i sin grupp, och är det en afgjutning i brons af en af gruppens figurer som den norske målaren Fritz Thaulow skänkt staden Kristiania. Statyen skall uppställas i Solli Park.

KONUNG OSCARS SENASTE BESÖK I HONNEF.

Efter fotografier af Karl H. Georg, Honnef.

Den 24 maj reste konungen från Ems, där h. m:t avslutar en efterkur, till Honnef, hvarest som bekant drottning Sofia ännu vistas. Vår fotografi, hvarå konungen lätt igenkännes, lämnar verkligen en förträfflig illustration till den popularitet, konung

Oscar vunnit i »Tysklands Nizza», som den vackra kurorten kallar sig. I höger hörn af bilden kronprinsessan Viktoria, som just välkomnas af stadens borgmästare. Vi beklaga att icke ha något porträtt af drottningen att visa.

PRESIDENTEN LOUBETS BESÖK I RYSSLAND OCH DANMARK.

Den franske presidenten Loubet har i dagarne hemkommit till Paris efter sitt besök i Petersburg och Köpenhamn. Det remarkabla besöket har naturligtvis utförligt skildrats och kommenterats i dagspressen, hvadan vi till vidstående fotografier endast foga några korta data.

Loubet anlände med kryssaren »Montcalm» till Kronstadt den 20 maj på f. m. och fördes af storfurst Alexis ombord på det fartyg, där kajsar Nikolaus befann sig. Kajsaren och presidenten hälsade hjärtligt på hvarandra, hvarpå ångaren afgick till Petersburg, hälsad med hurraprop från de kringliggande skeppen. Vid ankomsten till Peterhof mottogos de båda statscheferna af storfurstarne med ett talrikt följe, krigsministern och den franska beskickningen. Därpå åkte kajsaren och presidenten till bangården för att begifva sig till Zarskoje-Selo. Här gafs på aftonen för presidenten en galataffel, hvari 300 personer deltog.

Följande dag hölls i Krasnoje-Selo en storartad trupprevy. Kajsaren och presidenten anlände i sällskap i vagn till paradplatsen, där kajsaren steg till häst, under det Loubet tog plats i samma vagn som kajsarinnan och änkekajsarinnan. Efter att ha åkt förbi trupperna, begafvo sig presidenten och kajsarinnorna till ett tält, upprest på en höjd, under det kajsaren och

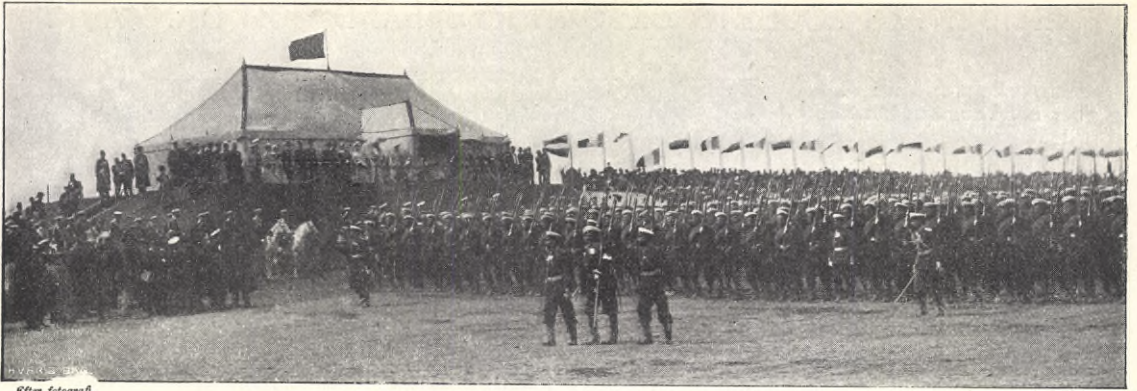
Efter fotografi.

PETERSBURG DEKORERAS: Sär kildt att observera äro gruppen »Fransk-Ryska Vänskapen» och de sammanställda porträttbysterna af Czaren och Presidenten.

Efter fotografi.

PRESIDENTEN LOUBET ÅKER I DET KÄJSERLIGA EKIPAGET TILL MANÖVERN. Närmast å framsätet igenkännes kajsarinnan.

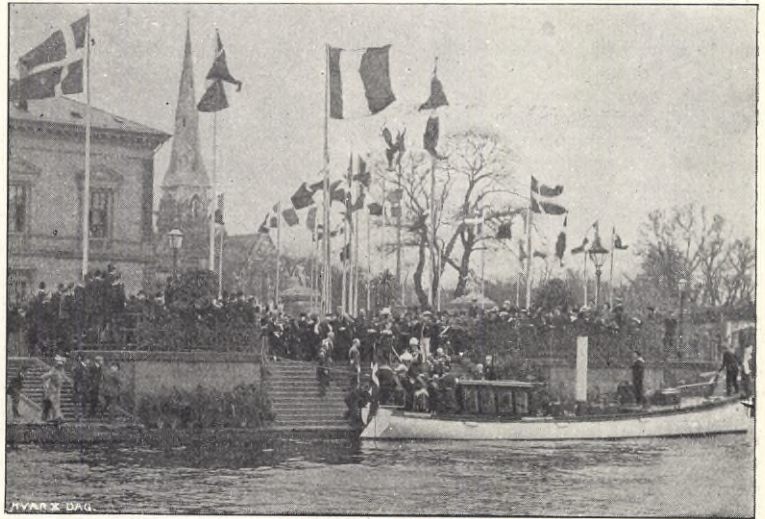

Efter fotografi.

FRÅN MANÖVERN VID KRASNOJE-SELO: Trupperna defilera förbi kaiserliga tältet.

storfurstarne stannade vid höj-
dens fot, hvarefter defileringen
ägde rum. I revyn deltog 96½
bataljoner infanteri, 12 sotnier
kosacker, 36 skvadroner kavalleri
och 266 kanoner. Efter revyn in-
togs frukost, hvarefter kajsaren
och presidenten åkte i samma
vagn tillbaka till Zarskoje-Selo.

Den 23 på e. m. afreste pre-
sidenten med kryssaren »Mont-
calm» från Kronstadt och an-
lände söndagen den 25 kl. 11
f. m. till Toldboden vid Köpen-
hamn. Här mottogs presidenten
af konung Kristian, kronprinsen
samt prinsarne Valdemar, Harald
och Hans. Vid 12-tiden skedde
affärden till Amalienborg, under
eskort af husarer. Efter frukost-
taffeln företogo konungen och
presidenten en åktur genom
staden samt ankommo kl. half 4
till Toldboden, där presidenten

Från Fred. Riise, Köpenhamn.

PRESIDENTEN LOUBET LANDSTIGER I KÖPENHAMN.

Amatörfoto

PRESIDENTEN LOUBETS AFRESA FRÅN KÖPENHAMN: Den danske konungen
ledsagar sin gäst till vagnen.

och de kungliga per-
sonerna stego i en äng-
barkass, som under ka-
nonsalut och hurrarop
från den församlade
människomassan ång-
ade ut till den franska
kryssaren. Sedan de
kungliga kl. 4 åter-
vändt till Toldboden,
lyfte kryssaren ankar
och styrde ut till haf.

Presidentens besök
i Köpenhamn torde väl
knappast tillmätas nå-
gon vidare politisk be-
tydelse, äfven om en
del fantasisrika franska
politici däri gärna vilja
se Danmarks förestä-
ende inträdande i det
fransk-ryska förbundet.

I NYA UPSALA.

Bref från Carl Sundbeck.

H. C. SUNDBECK.

Det var en vårsolig marsdag som jag vid kajen i Battery Park steg ombord på den, en jättesköldpadda liknande ångfärjan, för att från Newyork fara öfver till Jersey City. Här »tager» man järnvägen, som på ett par timmars tid förer den resande till den lilla staden New Orange, belägen i den yttersta gränslinien af »Greater Newyork», i staden med tre och en half millioner invånare.

UPSALA COLLEGE I NEW ORANGE.

Gränstrakten mellan den väldiga staden och den åkerbrukande landsbygden utgöres af milsbreda nejder redan indelade i byggnadstomter, gator och torg, men ännu föga bebyggda. Dessa trakter likna mest en naturlig park: inga gärdesgårdar, inga åkrar, som ej få beträdas, men öfver allt små dungar af löfskog och cypresser: det hela en idealisk mark för släp- eller snitzeljakt!

Detta om trakten.

Staden New Orange är ännu mera en tanke än en verklighet. Med långa mellanrum stå där lock små prydliga trähus, förenade sinsemellan med trottoarer af plank.

Men öfver det hela på en dominerande höjd ligger ett ansenligt rött tegelstenshus. Det är Upsala College's hufvudbyggnad.

Detta »college» är en af de nya svensk-ame-

Som vi på sin tid omnämnde, afreste sistl. höst den unge svenske vetenskapsmannen Doktor Carl Sundbeck från vårt uppsvenska universitet till Amerika för att studera svenskarnes lefnadsvillkor och öfriga förhållanden därstädes. I HVAR 8 DAG komma att inflyta korta illustrerade korrespondenser från den framstående resenären och meddela vi i dag den först ankomna. — Eftertryck förbjudes.

Fotografierna speciellt tagna för HVAR 8 DAG.

rikanska bildningshårdarna, hvilkas kombinerade svenska och engelska karaktär och verksamhet det ännu är svårt att öfverblicka, och hvilkas återverkan på moderlandets kultur svårligen ännu låter sig förutsägas. Endast så mycket kan med säkerhet sägas, att denna skola i likhet med hennes systrar är ett exempel på, huru svensk-amerikanerna försöka bibehålla och vårda den svenska kulturen i det främmande landet, samt vidare: att ju mer moderlandet hjälper till i detta arbete, desto rotfastare skall svenskan blifva i den amerikanska jorden.

Vi gå upp för kullen i sällskap med professor E. Hallander, lärare i svenska språket vid den nya högskolan. Snart stå vi inne i den rymliga vestibulen och mottagas på det hjärtligaste af rektorn, filosofie doktor L. H. Beck, som tillika är skolans stiftare.

Vi få snart veta, att här af 5 lärare undervisas i klassiska och moderna språk, matematik, naturvetenskaper och historia, samt att dessutom med själfva colleget är förenad dels en handelsskola, dels ett musikaliskt institut. Dessa tre fakulteter, om jag får använda denna beteckning, äro parallela sinsemellan, och ha hvar sina lärjungar. Intet hindrar dock att samma elev kan besöka alla tre.

Det är ej längre sedan än år 1893, som detta läroverk stiftades, och som detta var trehundra året efter Upsala möte, erhöill det till minne däraf namnet Upsala College. Det hade första terminen blott 16 elever, men ett halft år därefter 75. Det är det enda svenska läroverk i östra Amerika.

Dess bibliotek är ännu i sin begynnelse, dess förråd af svensk litteratur var mycket fattigt. Som alla nya företag, kämpar Upsala College med ekonomiska svårigheter, och när man därtill lägger det faktum, att engelska böcker äro utomordentligt billiga, så förstår man lätt, att fara är för handen,

VY AF UPSALA COLLEGE OCH NEW ORANGE.

STUDENTER FRÅN UPSALA COLLEGE I AMERIKA.

REKTORSBOSTADEN OCH EN DEL AF STADEN
NEW ORANGE.

att den engelska litteraturen här alldeles kväver den svenska. Icke ens våra store skalders verk funnos i detta Upsalabibliotek... Sverige, skynda att fylla denna lucka! Stöd dina söner, som fjärran från dig kämpa för att skydda ditt härliga språk! *)

I professor d:r L. H. Beck äger Upsala College en synnerligen bildad, energisk och svensk-

sinnad ledare, och det var med stort intresse vi sedan i hans hem lyssnade till Upsala Colleges korta, men löftesrika historia. Läroverket hade börjat sin verksamhet i Brooklyn, men var nu förvandladt till college i mer angloamerikansk stil, så till vida, att de flesta lärjungarne bo i skolans pensionat. En härligare plats kan man också knappt önska sig.

Lycka till, du käcka lilla svenska förpost!

*) Rektors adress är: Prof. L. H. Beck, Ph. D. Upsala College, New Orange, New Jersey, U. S. A.

DEN DANSKA LITTERÄRA GRÖNLANDSEXPEDITIONEN.

Vi återgifva här bredvid porträtten af de fyra män, som den 1 juni begäfvos sig af på en Grönlandsexpedition, som till hela sin art kommer att rätt betydligt avvika från öfriga nordpolsfärder. Dess hufvudplan är att under ett par år beresa Grönlands västkust, med hundslädar, skinnbåtar och kajaker, att hela tiden lefva eskimäernas lif, bo hos dem i deras hyddor, åtfölja dem på fångsturer, studera deras äskådningssätt och seder, samt slutligen en gång författa ett verk om våra dagars Grönland, hvilket litteraturen saknar. Det skall blifva en illustrerad journalistisk-novellistisk reseskildring, ett samladt bilderverk med text om eskimäernas lif, kultur och traditioner.

Expeditionen afgick, som nämndt, den förste juni till kolonien Godthaab, hufvudorten på Syd-Grönland. Under sommaren besökas alla kolonier upp till Jakobshamn, där expeditionen öfvervintrar. I början af nästa år företages en slädfärd förbi Kap Jork och vidare norrut längs Smiths sund. Här lefva nämligen jordens nordligast boende människor, en mycket märkvärdig hednisk stam, som skall bli föremål för noggranna antropologiska undersökningar.

I juli 1903 beräknas expeditionen vara tillbaka i Godthaab. Resten af sommaren användes till båt-färder utmed sydvästkusten, särskildt det frodiga Julianehaabs d'strikt. I oktober eller november skulle expeditionen med någon af de sista båtlägenheterna återvända till Köpenhamn.

* * *

Deltagarnes fullständiga namn äro: Grefve Harald Moltke, målare, kand. Knut Rasmussen, språkforskare, d:r Mylius Erichsen, expeditionens ledare, d:r Alf. Bertelsen, läkare.

Foto. Fred. Ritz, Köpenhamn.

Grefve Moltke.

D:r Bertelsen.

Kand. Rasmussen.

D:r Mylius Erichsen.

KRIGSMINISTERN PÅ INSPEKTIONSRESA.

I och för den viktiga frågan om lämpliga förläggningsorter för de blifvande nya kasernerna, har krigsministern, statsrådet Crusebjörn, jämte en del högre militärer företagit resor i olika delar af landet. Nu senast gällde resan Skåne, och har HVAR 8 DAG velat återgifva en grupp fotografi från besöket i Ystad i dessa dagar, då det samma lämnar porträtt af några af våra mest framstående militärer.

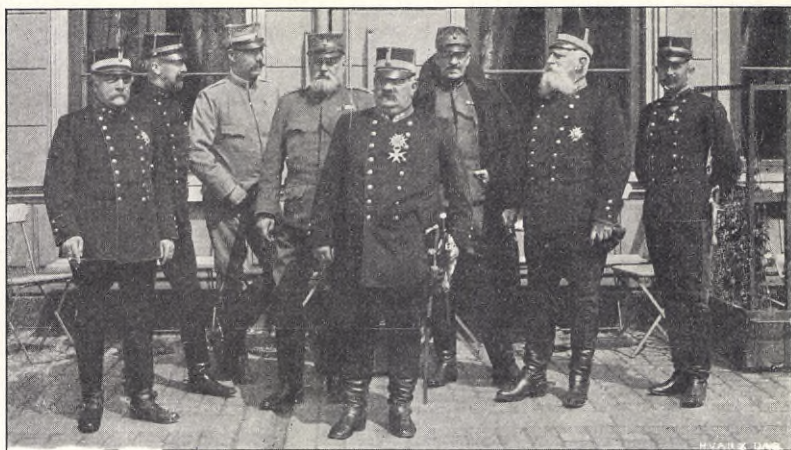
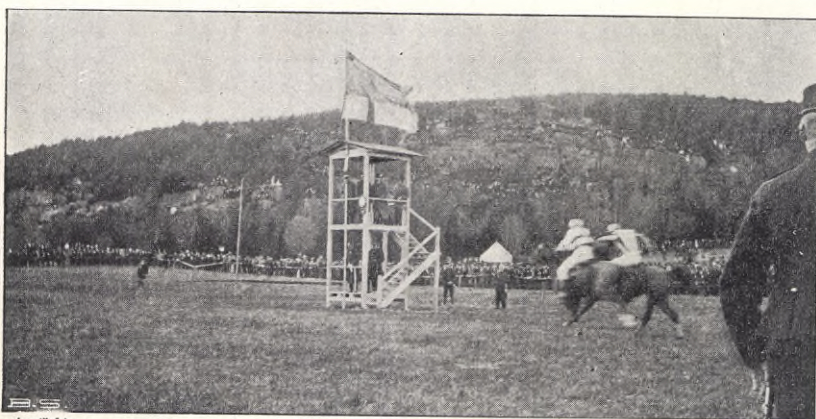

Foto. Marcus, Ystad.

Personerna från vänster räknadt: Generallöjtn. Elliot, kaptenen greve Rudenschöld, major Åkerman, major Zethelius, STATSRÅDET CRUSEBJÖRN, öfverste Bergman, generallöjtn. Bråkenhielm, major Hyltén-Cavallius.

APROPOS KAPPLÖPNINGARNE Å LINDARÄNGEN DEN 1 JUNI.

Efter fotografier speciellt tagna för HVAR 8 DAG af A. Lindahls foto.-affär, Stockholm.

Amatörfoto.

FRÅN LÖPNINGARNE VID QVIBERG den 25 maj: Ett spännande moment, när »Raise» (Scavenius) segrade öfver »Ivybridge» (Hamilton)

HVAR 8 DAG har hvarje föregående år återgifvit bilder från kapplöpningar i olika delar af landet och speciellt från löpningarne å Lindarängen. De olikheter, som vid hvarje särskildt tillfälle visa sig å platsen kunna ju icke återgifvas i fotografi, utan blifva dessa bilder så småningom enahanda. Vi ha därför denna gång föredragit att före löpningarne sända vår fotograf ut till löpnings-

HVAR 8 DAG.

TRÄNING TILL LÖPNINGARNE: Till vänster löjtnant Cederschiöld å »Adversity».

(Forts. å sid. 578.)

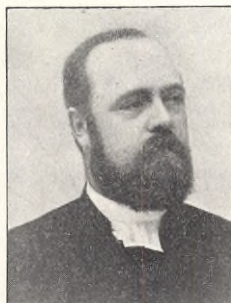
VECKANS : PORTRÄTT:

C. D. von ESSEN,
Lund, öfverstelöjtnant, fyllde den
27 maj 60 år.

A. T. HWASS,
Stockholm, docent, doktor, fyllde
den 25 maj 30 år.

OTTO AUGUST WESTER,
kontraktsprost, fyllde den 21 maj
53 år.

E. A. BJÖRKMAN,
kyrkokerde i Gillberga, fyllde den
13 maj 50 år.

AXEL BROBERG,
Stockholm, musikkdirektör, fyllde
den 5 maj 50 år.

FREDRIK NORDIN,
Venersborg, rektor, fyllde den 7
maj 50 år.

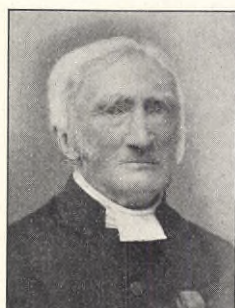
A. W. JANZON,
stationsinspektör, Vestervik fyllde
den 26 maj 50 år.

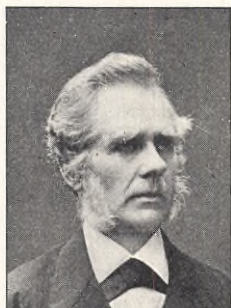
I. JOHANSON,
Filipstad, redaktör, fyllde den 20
maj 50 år.

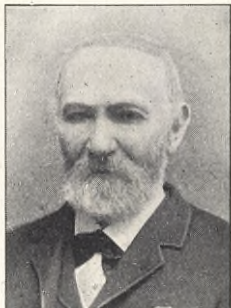
† JOHANNES ROSBLAD,
handlande, afled i Kongsbacka
den 11 maj, 83 år gammal.

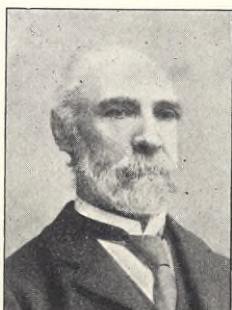
† C. M. ÖSTRAND,
kyrkoherde i Skepptuna o. Lunda
församl, afled d 10 maj, 80 år.

† L. G. WILDQVIST,
skomakerimästare, afled den 8
maj i Stockholm, 78 år gammal.

† ERIK AUG. RINGSTRÖM,
f. d. fanjunkare, afled i Norrkö-
ping den 26 april, 80 år gammal.

† S. G. W. WELLIN,
Helsingborg, f. d. tullförvaltare, v.
häradsb., afled d. 10 maj, f. 1828.

† H. P. HOLMQVIST,
Malmö, underfogde, afled den 3
maj, 74 år gammal.

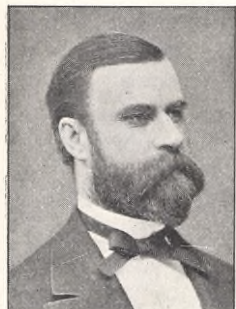

† C. A. NORRSTRÖM,
fabrikör, afled den 10 maj i Stock-
holm, 74 år gammal.

† JOSEF ALEXANDER EK,
svärdfejare, afled i hufvudstaden
den 11 maj, 73 år gammal.

GALLERI

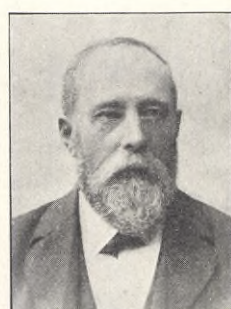
† CARL ALBERT GIÖBEL,
direktör, afled i hufvudstaden den
25 april, 67 år gammal.

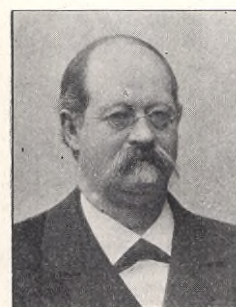
† C. G. V. BORGSTRÖM,
major, afled för kort tid sedan
i Stockholm, 63 år gammal.

† SVEN LORENZ ZANDELL,
lärare, afled i Stockholm den 18
maj, 62 år gammal.

† F. W. von GEGERFELT,
sjökapten, afled den 14 maj i huf-
vudstaden, född 1836.

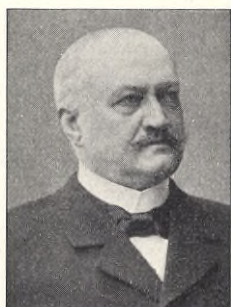
† H. T. TILLANDER,
apotekare, afled den 22 maj i huf-
vudstaden, 62 år gammal.

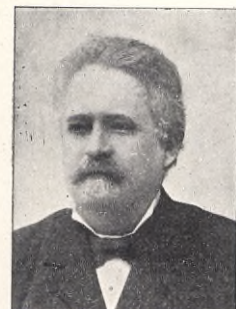
† P. R. L. LÖNNBERG,
med. lic., afled den 13 maj i huf-
vudstaden, 60 år gammal.

† J. E. SETTERBERG,
stationsmästare i Skattkärn, afled
den 22 april, 59 år gammal.

† A. E. HAZELIUS,
direktör, hofintendent, afled d. 13
maj i Bad Nauheim, 58 år gammal.

† CARL LUDVIG ÖBERG,
direktör, afled den 12 maj i Stock-
holm, 58 år gammal.

† F. F. SUNDBERG,
Dalby, hotellägare, afled den 1 maj
52 år gammal.

† FREDRIK SÖDERBERG,
handlande, afled i Stockholm den
23 april, född 1845.

† KARL FREDRIK AJAXON,
byggmästare vid Ryllshyttan, af-
led den 14 maj, 53 år gammal.

† G. P. G-son STUART,
postmästare i Tomelilla, afled den
18 maj 47 år gammal.

† AXEL ANDERSON,
Karlskrona, bankkamrer, afled den
17 maj, 39 år gammal.

† OSCAR NORDSTRÖM,
Vexjö, handlande, afled den 13
maj, 40 år gammal.

† E. G. HELLSTRÖM,
med. lic., afled i Stockholm den
20 maj, 37 år gammal.

Då N:o 34, tillfölje det stora antalet Riksdagsporträtt, icke innehöll »Veckans Porträttgalleri», har det blifvit nödvändigt i de tvorne följande häftena öka antalet porträtt. Den däraf något ändrade anordningen af Porträtten är slunda endast tillfällig.

(Forts. fr. sid. 575.)

banan vid Lindarängen för att där taga några lifliga bilder från platsen och lifvet där under träningens dagar. Bilderna tala för sig själva och hoppas vi de skola vinna våra läsares intresse.

Å LINDARÄNGEN UNDER TRÄNINGEN TILL DE STORA LÖPNINGARNE:
Å bilderna igenkänns flera af våra bästa namn bland hästsportens gynnare, främst riksmarsk. v. Essen (öfverst till vänster).